

תיאטרון

מקום טוב בצד / מיכאל הנדלולץ

דנה שינפלד: 'קץ '87 בחדרי'

החלה. כאן מקיים תיאטרון המחול של שינפלד בית-ספר, בו משמשות שלוש הסולניות כ"דמויות ואטיוורים" מורות ראשיות. בית הספר הוא הכסיס הכלכלי של הלהקה. אם כך נראה המחול חודש ויותר לפני הבכורה, הרי שלא נותר אלא להעריך את הנכונות להתרכז בפרטים קטנים, שיעשו בסופו של דבר את יצירת האמנות. עשר שנים אחרי "חוטים של סולו" מתחילה שינפלד לחשוב ברצינות על האפשרות להעביר את ריקודי הסולו שלה לבנות הלהקה. כמוכח, אם אחת מהן תרצה בכך. שינפלד מודעת לכך, שכשמישהי אחת תרקוד את הסולו שלה (גם אם זו תהיה בתה), תמר פרי גנבלט, אחת משלוש הרקדניות, היא בתה) זה יהיה משהו שונה לגמרי. אבל אולי זו דרך טובה להפריד בין הרקדן והריקוד, דבר שלפי שירו של ייטס הוא בלתי-אפשרי.

הבמה, והנה היא רימיו לכל אחת מהן. שינפלד אומרת שהרקדניות הן שהביאו את הדמויות והדימויים, וביחד נוצר הריקוד, שהוא עדיין בתהליך גיבוש ושינוי. שינפלד עצמה נמצאת עתה על הבמה עם מאווררים ושמלות כלה. המאווררים גלויים לעין. כן גם הגלגילות והחוטים עליהם תלויות, יורדות ועולות, שמלות הכלה. המר סיקה היא "העלמה והמות" של שוברט ושוב שופן, לבד מהלמות-התוף גורלית. שמלות הכלה מקבלות חיים משלהן באמצעות רוח המאווררים ותנועתה של שינפלד. לא יהיה נכון לומר שזה ריקוד סולו. שלוש שמלות הכלה הן הפארטנריות שלה. אחת מהן כמעט אפילו חונקת אותה. את החורה ראיתי בחדר סטודיו בסניף של תיכון ד', אפשר היה הפעם לעבוד בבוקר, כי הופשת הפסח

להפריד בין הרקדן והריקוד

לפני עשר שנים רקדה רנה שינפלד את "חוטים של סולו", וכך יצאה לדרך ארוכה של ניסוי במחול ובתנועה. בינה לבין חפצים: חוטים, בדים, מקלות, פחים. הדרך הזאת הקנתה לה מקום של כבוד בפסטיבאל לים כעולם וגם בישראל צרת העין, כיוצרת המחפשת באומץ את דרכה המיוחדת.

שינפלד לא הלכה בדרך הזאת לבד. במהרה הוקמה סדנה ומתוכה צמחה להקה, שהגשימה, על פי יכולתה, את הרצון האמנותי שהיא התוותה. שינפלד המשיכה בתכניות הסולו שלה: אך בד בבד התחיל תיאטרון המחול שלה להציג עבודות משלו, בדרך-כלל תחת חסותו של מוזיאון תל-אביב, שהיה מעין אולם בית.

שני הקווים המקבילים נפגשו על נמה אחת ביצירה "גלים", בשנת 1986, כשגם פעולתה של שינפלד וגם הופעות הסדנה היו תחת הכותרת המשותפת "תיאטרון מחול" של רנה שינפלד. לא במקרה נמצאת המלה "מחול" בכותרת, כי כשאתה משוחח עם שינפלד אתה שומע אצלה הרבה ביקורת על התופעה הרווחת, שכל מי שרוצה לזוז קורא לעצמו "תיאטרון תנועה".

המחול הוא עדיין נקודת המוצא של עבודתה של שינפלד, גם אם נוספו לו אלמנטים תיאטראליים מובהקים. בשתי עבודות חדשות, בהן יר פיע התיאטרון שלה בפתיחת פסטיבל באל ישראל 1988 ("קץ 1987 בחדרי", עבודת-סולו של שינפלד, ו"דמויות ואטיוורים" בניצוח שלוש מכונות הלהקה: תמר פינגבלט, סיגל שפרלינג ואינגה סונדבי) יש הרבה יותר מחול "קלאסי" משהיה בכל עבודותיה של שינפלד עד כה. זו אפילו חזרה חריפה למחול שכתקופה שלפני מרתה גראהם. והמוסיקה אף היא שייכת לתקופה הקודמת, בעיקר רה שופן ושוברט.

בידמויות ואטיוורים" שלוש דמויות האחת פאנקית, מודרנית, זוורית, השנייה בהירה, בעלת תנועה נמשכת, רכה, רומאנטית, והשלישית כשמלת-ערב שחורה, אלגאנטית. הד התחלה והסוף הם עם מוסיקה המשקפת את האופי הפאנקי, אבל האמצע כולו שופן. הרקדניות בונות ביניהן מבני-תנועה מתואמת, כשאתה מנסה ללא הרף למצוא מקבילות ביניהן, ובסוף, ציפור מרחפת על פני